

Stanowisko

Zarządów Związku Gmin Wiejskich RP i Związku Miast Polskich w sprawie planowanej zmiany granic pomiędzy Gminą Kleszczów i Gminą Belchatów

Zarząd Związku Miast Polskich oraz Zarząd Związku Gmin Wiejskich RP wspólnie wyrażają **zdecydowany sprzeciw** wobec zainicjowanej przez Wojewodę Łódzkiego procedury zmiany granic pomiędzy Gminą Kleszczów i Gminą Belchatów.

Powyższa sprawa była już przedmiotem wniosku Rady Gminy Belchatów z 2019 roku, który zakończył się negatywnym rozstrzygnięciem Rady Ministrów wydanym w przewidzianej przez prawo procedurze uwzględniającej udział Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Związek Miast Polskich oraz Związek Gmin Wiejskich RP wyraziły wówczas negatywne opinie co do proponowanej zmiany, którą nadal podtrzymują.

Rozumiejąc potrzeby okolicznych gmin udało się wówczas oddolnie wypracować lokalny instrument wsparcia na rzecz gmin i powiatów w postaci *Solidarnościowego Funduszu Rozwoju Lokalnego* [dalej: *SFRL*], którego bezpośrednimi beneficjentami jest grupa jednostek samorządu terytorialnego – zarówno o charakterze miejskim, jak i wiejskim. Dzięki tej niekwestionowanej przez organy nadzoru czy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji inicjatywie od 2020 roku udaje się skutecznie wspierać gminy i powiaty objęte *SFRL* w realizacji ich zadań własnych. Co więcej, inicjatywa ta ma charakter ewolucyjny i otwarta jest na dalsze modyfikacje, zarówno co do wysokości udzielanego przez Gminę Kleszczów wsparcia, jak i co do zasad jego udzielania – w granicach wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Dotychczas jednak uczestnicy systemu solidarnościowego – w tym Gmina Belchatów – nie występowali z inicjatywami zmian w tym zakresie. Tym bardziej dziwią wypowiedzi Wojewody Łódzkiego dotyczące niewypełnienia przez Gminę Kleszczów zobowiązania do stworzenia na poziomie lokalnym mechanizmu sprawiedliwego podziału dochodów na rzecz innych gmin.

Jednostki samorządu terytorialnego objęte *SFRL* powinny dalej samodzielnie - bez niepotrzebnej i nieuzasadnionej ingerencji ze strony Rady Ministrów - rozwijać współpracę międzygminną z korzyścią dla mieszkańców wszystkich gmin a nie jednej z nich. Nieuzasadniona ingerencja terytorialna, przekładająca się bezpośrednio na sytuację finansową Gminy Kleszczów, spowoduje zakończenia współpracy na dotychczasowych zasadach, niwecząc wypracowane wspólnie mechanizmy.

Pragniemy także uświadomić wszystkim bezsporne fakty, że Gmina Kleszczów od wielu lat pośrednio wspiera:

- wszystkie gminy w Polsce, poprzez wpłaty (ok. 50 mln. zł rocznie) do systemu wyrównawczego;
- wszystkie samorządy w regionie łódzkim, poprzez wpłaty nadwyżki opłat środowiskowych (ok. 50 mln. zł rocznie) do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Jednocześnie oba Związki sprzeciwiają się instrumentalnemu wykorzystywaniu przepisów dotyczących zmian granic pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego i podejmowaniu działań w tym zakresie w oderwaniu od jakichkolwiek przesłanek wynikających z Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego czy prawa krajowego. Zmiany granic pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego nie mogą być motywowane wyłącznie względami ekonomicznymi.

Związek Gmin Wiejskich RP i Związek Miast Polskich apelują o podjęcie dialogu ze wszystkimi zainteresowanymi jednostkami samorządu terytorialnego objętymi *SFRL* celem wypracowania optymalnych rozwiązań w tym zakresie, także w celu zdiagnozowania ewentualnych przeszkód prawnych, które ograniczać mogą współpracę międzygminną we wskazanym obszarze. Być może diagnoza taka pozwoli na podjęcie przez Radę Ministrów inicjatywy ustawodawczej pozwalającej na poprawę prawa samorządowego w tym zakresie.

(-) Krzysztof Iwaniuk

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP

(-) Zygmunt Frankiewicz

Prezes
Związku Miast Polskich